

РЕШЕНИЕ

№ 15202

гр. София, 05.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в
публично заседание на 27.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **371** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 10, ал. 6 от ЗСПД. Образувано е по жалба на Д. С. М. срещу Заповед ЗСПД/Д-С-М/1593/06.11.2024г. на Директор на ДСП- М., потвърдена с Решение22РД06-0148/17.12.2024г. на РД СП - С.-град, с която се прекратява месечната помощ на жалбоподателката за отглеждане на детето ѝ щата, на Н. Х. М..

Излагат се аргументи, че жалбоподателката е самотна майка без никакви доходи и се отнемат детските добавки на детето, които му се полагат. Жалбоподателката поддържа жалбата си в съдебно заседание.

Представителят на ответната страна оспорва жалбата като недоказана и неоснователна и настоява за потвърждаване на акта като правилен и законосъобразен.

СПП не е встъпила в процеса.

След като обсъди възраженията на страните и доказателствата по делото, съдът намери следното: Фактите по делото не са спорни и се установяват непротиворечиво от доказателствата по делото, а именно:

Със заповед № СПД/Д-С-М/1593 от 02.04.2024 г., по заявление на жалбоподателката е отпусната помощ за малолетното ѝ дете Н. Х. М. в размер на 50 лв. месечно, на основание чл. 7, ал. 1 от ЗСПД, за срок от 01.03.2024 г. до 28.02.2025г. С оспорената заповед тя е прекратена за срок от 01.10.2024 г. до 01.10.2024 г. В заповедта е посочено като фактическо основание за прекратяване на помощта – „Детето не учи в училище или подготвителна група“. Посочени са като основание за издаването ѝ чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 6, ал. 1 от ЗСПД.

В законния срок срещу заповедта е подадена жалба и по нея е издадено оспореното решение на

Директора на РДСП – С.-град. Посочените правни основания за издаване на акта са чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД, чл. 7, ал. 1 и чл. 4а, ал. 1, 2.1 и 3 от ЗСПД. Изложени са следните мотиви за потвърждаване на заповедта:

Според чл. 7, ал. 1 от ЗСПД, месечните помощи за дете до завършване на образованието, но до не повече от 20-годишна възраст, се предоставят на семейства, които отговарят на условията по чл. 4а и живеят постоянно в страната, при условие че детето не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от ЗЗД, редовно посещава подготвителните групи в детските градини или училищата за задължително предучилищно образование, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние. Цитирани са разпоредбите на закона, според които детските градини и училищата ежемесечно предоставят по служебен ред на МОН и АСП информация за децата и учениците, за които са отпуснати семейни помощи, както и за присъствието на тези деца в учебните заведения. На 06.11.2024 г. била получена служебна информация от Министерството на образованието и науката, че Н. Х. М. не посещава училище, нито подготвителна група. Направена е констатация, че детето е на 4-годишна възраст. Проведен бил разговор с майката, която потвърдила, че детето не посещава учебно заведение. При тези факти е прието, че издадената заповед е правилна и законосъобразна и тя е потвърдена.

Описаните факти се установяват безспорно от документите от административната преписка, които са: заявление декларация за отпускане на помощи, лист за предварителен контрол, служебна бележка за извършени имунизации, уведомително писмо от 28.03.2024г за представяне на документи, Заповед за отпускане на помощ ЗСПД/Д-С-М/1593/02.04.2024г., анкетен лист и лист за извършен контрол, Заповед ЗСПД/Д-С-М/1593/06.11.2024г. на Директор на ДСП- М., Решение22РД06-0148/17.12.2024г. на РД СП - С.-град, документи за връчване. Описаните доказателства са непротиворечиви и взаимнодопълващи се.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното: Жалбата е подадена от адресат на акта срещу подлежащ на обжалване административен акт – издадената заповед за прекратяване на помощта. На 04.12.2024г. жалбоподателката е подала едновременно жалба до РД СП – С.-град и до АССГ, като директорът РД СП – С.-град се е произнесъл с решение на 17.12.2024г., след което въз основа на искане от АССГ е изпратил административната преписка, постъпила на 10.01.2025г. С оглед на което, съдът намира жалбата за подадена в срок. Тя е подадена още преди издаване на потвърдителното решение, но доколкото то е издадено преди образуване на делото и е налично, както и жалбоподателката поддържа жалбата си пред съда след запознаването си с преписката и с решението на директора на РД СП – С.-град, съдът намира, че няма пречки да я разгледа, като подадена в срок, от надлъжена страна срещу подлежащ на обжалване административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия и в изискуемата от закона писмена форма. Не са налице основания за прогласяване на нейната нищожност. Съдът обаче намира, че при издаването ѝ е допуснато съществено процесуално нарушение, налагащо отмяната на оспорената заповед – липса на мотиви и доказателства на съществените факти, свързани с правото на защита от страна на жалбоподателката. При описаните в акта факти заповедта не съответства и на материалния закон, нито на целите на закона.

Законът за семейните помощи за деца урежда условията за придобиване правото на семейни помощи при отглеждане на деца. Тези помощи могат да бъдат в пари или в натура и се предоставят с цел да подпомагат отглеждането на децата в семейна среда от родителите или от лицата, полагащи грижа за тях. Предвидените помощи са еднократни и месечни.

На жалбоподателката е отпусната помощ по чл. 7, ал. 1 от ЗСПД, който гласи: „Чл. 7. Месечните помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, се предоставят на семействата, които отговарят на условията по чл. 4а и живеят постоянно в страната, при условие че детето:

1. не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето;
2. редовно посещава подготвителните групи в детските градини или подготвителните групи в училищата за задължително предучилищно образование на децата, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние;
3. до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, редовно посещава училище, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние;
4. има направени всички задължителни имунизации и профилактични прегледи съобразно възрастта и здравословното му състояние;
5. живее постоянно в страната“.

Съгласно чл. 4а от ЗСПД: „Чл. 4а. (1) Право на семейни помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 имат семействата със средномесечен доход на член от семейството за предходните 12 месеца, по-нисък или равен на дохода, определен за целта в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година.

(2) В закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се определя:

1. доходът по ал. 1, при който семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 се отпускат в пълен размер;
2. доходът по ал. 1, при който семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 се отпускат в размер 80 на сто от пълния размер на помощта.

(3) Размерът на семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 в зависимост от определения доход по ал. 2, т. 1 и 2 се определя ежегодно в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година.“

Чл. 10 от закона предвижда, че семейните помощи за деца се отпускат от дирекция „Социално подпомагане“ въз основа на заявление-декларация по образец за всяка отделна помощ, утвърден от министъра на труда и социалната политика. Образците се обнародват в „Държавен вестник“. Ал. 2 на същия гласи, че лицата, на които е отпусната семейна помощ по чл. 7, 8, 8д и 8е, са длъжни да уведомяват писмено съответната дирекция „Социално подпомагане“ за всички промени на условията, при които е отпусната помощта, в срок не по-късно от 30 дни от настъпването им, а според ал. 3 - след изтичане на 12 месеца от отпускането на месечните помощи се подава ново заявление-декларация. Ал. 4 на същия оправомощава директора на дирекция „Социално подпомагане“ или упълномощено от него лице да издава заповедите, а ал. 5 изрично предвижда, че отказът за отпускане на семейна помощ за деца се мотивира и се съобщава писмено на лицето, подало молбата, в 7-дневен срок от издаването ѝ.

Чл. 6 от ППЗСПД предвижда, че в случаите по чл. 10, ал. 2 от Закона за семейни помощи за деца или когато в резултат на служебна проверка се установят променени обстоятелства, директорът на дирекция „Социално подпомагане“ или упълномощено от него длъжностно лице издава заповед за: 1. спиране, възобновяване, изменение или прекратяване на отпуснатите помощи по чл. 8д и 8е от Закона за семейни помощи за деца; 2. изменение или прекратяване на отпуснатите помощи по чл. 7 и 8 от Закона за семейни помощи.

По своят правен характер заповедта за отпускане, респ. отказа за отпускане, представляват индивидуални административни актове, и доколкото ЗСПД не предвижда специално съдържание за тях, приложими се явяват изискванията за съдържание на индивидуалния административен акт по чл. 59, ал.2 АПК.

В случая, издадената заповед е напълно немотивирана. Не са изяснени съществените факти и не са посочени фактическите основания за издаване на акта. В оспореното решение на директора на РД СП С.-град също не са изложени съответни на закона мотиви за прекратяване на помощта, нито са приложени съответни доказателства.

В заповедта като основание за спиране на помощта се сочи единствено, че детето на жалбоподателката не посещава училище или подготвителна група. Не се сочи нито как е установено това, нито от кои норми произтича задължението на детето да посещава подготвителна група или училище. Не се сочи нито възраст, нито ЕГН на детето. Не е ясно кога е възникнало задължението на детето да посещава подготвителна група или училище, проверени ли са причините да не го прави, ако е налице такова задължение. Няма никаква констатация относно изключенията на чл. 7, ал. 1, т. 2 от ЗСПД – наличие на здравословни причини за непосещаване на предучилищна група. Няма никакви данни да е търсен контакт с роднини и да се изяснят причините за непосещаване на такава. Допуснатото нарушение е съществено, тъй като жалбоподателката изцяло е била лишена от възможността да разбере фактическите основания за издаване на заповедта и да направи съответни възражения и да представи доказателства, доколкото е възможно да е налице обективна причина, свързана със здравословното състояние на детето, която допуска да не посещава предучилищна подготовка.

Тези пороци само частично са отстранени в решението на директора на РД СП – С.-град. В него е посочена законовата норма на чл. 8 от ЗПУО, която гласи: „Чл. 8. (1) Предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето, като родителите избират една от формите по чл. 67, а държавата и общините се задължават да осигурят условия за обхват на децата в детските градини и групите за предучилищно образование.“

Съответно органът е направил констатация, че детето е навършило 4 години на 25.03.2024г., а на 6.11.2024г. се е получила служебна информация, че детето не посещава учебно заведение. Твърди се и проведен разговор с жалбоподателката, при който тя потвърдила, че детето не посещава учебно заведение. Не са приложени никакви доказателства за тези твърдения.

Т.е., органът се позовава и на служебно получената от НОИ информация за която по делото няма представени доказателства и за проведен разговор, за който също няма никакви доказателства. Отделно, не е извършена никаква проверка за причините за непосещаване на учебно заведение и няма никаква яснота, дали детето не попада в изключенията на закона по отношение задължението да посещава подготвителна група. Поради това съдът намира, че не е изяснена фактическата обстановка и че заповедта е напълно немотивирана, а решението – недостатъчно за да се обосноват предпоставките на закона за спиране на отпуснатата помощ.

При издаване на административния акт са допуснати отменителни основания по чл. 146, т. 3, 4 и 5 от АПК. Допуснати са съществени нарушения на административнопроизводствени правила, като не са изяснени и описани фактическите основания за издаване на акт за прекратяване на помощта, които са съответни на изискванията на закона. Нарушението е съществено, доколкото води до неяснота на волята на органа и невъзможност да се проверят основанията за прекратяване на помощта. Актът е издаден и в противоречие с материалноправни разпоредби, доколкото описаните обстоятелства не водят до извод за наличие на законовите основания за прекратяване на помощта. Актът противоречи и на целите на закона, доколкото без надлежни мотиви и без да се изяснят фактите се прекратява социална помощ на дете, за което с предходната заповед, с която е отпусната помощта, е установено, че отговаря на условията и има необходимост от подпомагане.

Оспорената заповед е незаконосъобразна, поради което следва да бъде отменена.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III-то отделение, 78-ми състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Д. С. М., ЕГН [ЕГН], Заповед ЗСПД/Д-С-М/1593/06.11.2024г. на Директор на ДСП- М., потвърдена с Решение22РД06-0148/17.12.2024г. на директор Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - С.-град, с която се прекратява месечната помощ по чл. 7, ал. 1 от ЗСПД на жалбоподателката за отглеждане на детето ѝ - на Н. Х. М..
Решението е окончателно(чл. 10, ал. 6 от ЗСПД).

Съдия: